

Examen VSBO PBL

2024

tijdvak 1
dinsdag 21 mei
07.30 - 09.30 uur

Economie

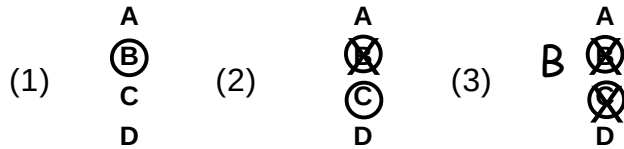
Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Beantwoord alle vragen in dit opgavenboekje.

Dit examen bestaat uit 33 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 48 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

- Omcirkel het goede antwoord (voorbeeld 1).
- Geef verbeteringen aan volgens voorbeeld 2 of 3.

Xavi's smartphone

Xavi is op zoek naar een nieuwe smartphone. Hij heeft in zijn spaarpot een bedrag van f 2.600,- gespaard voor de aanschaf van een smartphone.

- 3p 1 Maak van de onderstaande zinnen een economisch correcte tekst door telkens het juiste vetgedrukte woord te omcirkelen.
- Xavi spaart voor **een doel / uit voorzorg**.
 - Het geld in de spaarpot van Xavi is **chartaal geld / giraal geld**.
 - Xavi wil met het geld een luxe **gebruiksgoed / verbruiksgoed** kopen.
 - Het geld zal, bij het kopen van de smartphone, worden gebruikt als **ruilmiddel / rekenmiddel**.
- 1p 2 Xavi heeft een betaalrekening bij een bank. Het saldo van deze rekening is op 15 mei: Debet f 843,25. Op 18 mei stort Xavi het gespaarde geld van f 2.600,- op zijn betaalrekening.
Hoeveel is het saldo van Xavi's betaalrekening op 20 mei?
- A f 1.756,75 credit
B f 1.756,75 debet
C f 3.443,25 credit
D f 3.443,25 debet

Xavi gaat online shoppen. Hij ziet op de website van een winkel het volgende:

- 1p 3 De bovenstaande reclame is een voorbeeld van
A commerciële reclame
B ideële reclame
C sluikreclame
- 1p 4 Tot welk marketingmix instrument behoort commerciële reclame?
A Productbeleid
B Plaatsbeleid
C Promotiebeleid
- 2p 5 Achteraf denkt Xavi, dat hij het geld ook had kunnen lenen om de
smartphone te kopen.
→ Kruis hieronder aan of de beweringen juist of onjuist zijn.

Bewering	Juist	Onjuist
De hoogte van de rente van een lening is afhankelijk van de leeftijd van Xavi.		
Het termijnbedrag van een lening behoort tot de vaste lasten.		

Mario, de dappere student

Mario is 17 jaar en heeft sinds kort een bijbaantje bij een supermarkt.

- 1p 6 Wat zijn primaire behoeften?
- A behoeften die gratis zijn
 - B behoeften die je leven prettiger maken
 - C behoeften waar je niet zonder kunt

Hieronder staat aangegeven hoeveel procent Mario uitgeeft aan primaire behoeften, secundaire behoeften en sparen.

	Percentage	Bedrag
Primaire behoeften	55%	f
Secundaire behoeften	25%	f 125,-
Sparen	<u>20%</u>	<u>f</u>
Inkomen van bijbaantje	100%	f

- 1p 7 Bereken hoeveel Mario per maand verdient met zijn bijbaantje.

.....
.....

- 1p 8 Mario maakt elke maand een begroting. Daarin houdt hij geen rekening met vrije goederen.
Welke van de onderstaande goederen is een voorbeeld van een vrij goed?
- A fiets
 - B pizza
 - C wind

Hieronder staat de begroting van Mario voor de komende maand.

Inkomsten	
Zakgeld	
Kleedgeld	
Bijbaan supermarkt	
Totaal	f 530,-

Uitgaven	
Eten en drinken	f 75,-
Uitgaan	f 100,-
Kleding	f 75,-
Contributie sportclub	f 85,-
Totaal	f 335,-

- 1p **9** Bereken hoeveel procent van Mario zijn uitgaven, vaste lasten zijn.
Rond af op 1 decimaal.

.....
.....

- 1p **10** Bereken en omcirkel of Mario een overschot of een tekort heeft.

Mario heeft een **overschot** / **tekort** van:

.....

Meubelfabriek

- 2p 11 Hieronder staan drie voorbeelden van productiefactoren in een meubelfabriek.
 → Kruis achter elk voorbeeld aan of het behoort tot de productiefactor natuur, arbeid of kapitaal.

Voorbeeld	Natuur	Arbeid	Kapitaal
Computergestuurde machines zagen het hout precies op maat.			
John maakt technische tekeningen voor meubels.			
Hout voor kasten komt uit Santo Domingo.			

- 1p 12 De nieuwe computergestuurde machines zagen het hout precies op maat. Dit is duidelijk een technologische ontwikkeling.
 → Noteer een voorbeeld van technologische ontwikkeling.

.....

.....

De meubelfabriek bestaat dit jaar 5 jaar. De zaak loopt goed.
 De verwachtingen zijn voor het komende jaar op papier gezet.

Omzet	f 1.800.000,-
Inkoopwaarde materialen	f 750.000,-
Bedrijfskosten	f 680.800,-

- 2p 13 Bereken met behulp van de bovenstaande bedragen de nettowinst voor het komende jaar.

.....

.....

De meubelfabriek wil de arbeidsproductiviteit verhogen.

- 1p 14 Noteer een manier om de arbeidsproductiviteit te verhogen.

.....

Bryan en zijn drone

- 1p 15 Vader Bryan wil een drone kopen, zodat hij de voetbalwedstrijden van Richard, zijn zoon, kan opnemen.
Waarom is een drone een luxe goed?
- A een drone is een noodzakelijk goed
 - B een drone is goedkoop
 - C een drone maakt je leven leuker

3p 16 Kruis hieronder aan of de beweringen juist of onjuist zijn.

Bewering	Juist	Onjuist
Het opofferen van productiemiddelen om een product te maken, noemen we in de economie schaarste		
Tegenover schaarse goederen staan vrije goederen		
Diensten zijn goederen die tastbaar zijn		

2p 17 Richard is 16 jaar en werkt in zijn vakantie 4 weken. Hij wil met 35% van zijn totale verdiende geld bijdragen aan de koop van de drone.
Richard verdient f 285,- per week.
→ Bereken de totale bijdrage van Richard aan de drone.

.....
.....

1p 18 Richard krijgt vakantiegeld. Vakantiegeld is een
A inkomen uit arbeid.
B inkomen uit bezit.
C overdrachtsinkomen.

1p 19 Vader Bryan ziet op een website een drone van f 1.499,- en deze is veel goedkoper dan in de winkel.
Welke functie heeft geld hier?
A ruilmiddel
B rekenmiddel
C spaarmiddel

Davids hybrideauto

David heeft een nieuwe hybride auto gekocht voor f 59.080,-. Hiervoor heeft hij bij zijn bank een lening afgesloten. In zijn leenovereenkomst staat onder andere het volgende:

“Uw geldlening heeft een looptijd van **84** maanden en uw vaste termijnbedrag is f **850,-** per maand. De auto blijft eigendom van de bank totdat u alle **84** termijnen heeft betaald.”

1p 20 Van welke vorm van lening is er hier sprake?

- A huurkoop
- B hypothecaire lening
- C persoonlijke lening

1p 21 Bereken het bedrag aan kredietkosten dat David betaalt voor deze lening.

.....

.....

2p 22 Kruis hieronder aan of de beweringen juist of onjuist zijn.

Bewering	Juist	Onjuist
De WA-Casco autoverzekering is een wettelijk verplichte verzekering voor een nieuwe auto.		
De WA-Casco autoverzekering dekt de schade aan anderen en schade aan jouw eigen auto		

Lening van Johan

Johan wil zijn oude koelkast en wasmachine vervangen. Hij sluit daarvoor een lening af bij zijn bank.

- 1p 23 Hoe wordt een krediet genoemd, waarbij een bedrag wordt geleend dat terug wordt betaald in een afgesproken aantal termijnen?
- A doorlopend krediet
 - B persoonlijke lening
 - C salariskrediet

- 3p 24 Kruis hieronder aan of de beweringen juist of onjuist zijn.

Bewering	Juist	Onjuist
In de kredietkosten zit de rente die je betaalt voor het lenen van geld.		
Het geleende geld betaal je in één keer terug.		
Voor het kopen van een huis sluiten mensen een hypothecaire lening.		

Johan sluit met zijn bank de leningsovereenkomst af. Hij neemt een lening van f 7.500,-. De lening heeft een looptijd van drie jaar.

Maandtermijn		
Krediet	12 maanden	36 maanden
f 7.500,-	f 645,50	f 228,-

- 2p 25 Bereken met behulp van de tabel hierboven wat de kredietkosten zijn van deze lening voor Johan.

.....

.....

Johan is heel blij met zijn nieuwe aankopen. Hij denkt erover na wat deze lening hem zou hebben gekost als hij had gekozen voor een hogere of lagere maandtermijn.

- 1p 26 Als Johan had gekozen voor een hogere maandtermijn zou de looptijd van de lening
- A korter worden en de kredietkosten lager.
 - B korter worden en de kredietkosten hoger.
 - C langer worden en de kredietkosten lager.
 - D langer worden en de kredietkosten hoger.

De magnetron staat in brand!

Giada koopt een nieuwe magnetron. Bij het eerste gebruik, ziet Giada dat er vlammen uit het apparaat komen. De vlammen beschadigen de muren in haar keuken.

- 1p 27 Gelukkig zijn er wetten die consumenten beschermen.
→ Welke wet stelt de producent verantwoordelijk voor de magnetron?
-
- 1p 28 Welke soort verzekering dekt de schade die is ontstaan aan de muren in de keuken?
- A een inboedelverzekering
 - B een opstalverzekering
 - C een W.A.-verzekering
- 1p 29 Giada betaalt f 70,- aan premie voor de verzekering. Dit is omgerekend 2,5% van haar inkomen per maand.
→ Bereken hoeveel Giada per maand verdient.
-
-

Een baan voor Ray

Ray is werkloos. Een jaar geleden werkte hij nog voor een hotel als evenementenplanner. Door de slechte economie daalde de vraag naar evenementen met als gevolg dat Ray werd ontslagen. Terwijl hij zocht naar een nieuwe baan in de horeca werkte hij voor zijn oom als klusjesman. Hij werd per gewerkt uur betaald en van dit bedrag werden geen loonbelasting en sociale premies ingehouden. De oom betaalde Ray het geld contant.

- 1p 30 Ray deed in de bouw
- A leidinggevend werk.
 - B vrijwilligerswerk.
 - C zwart werk.

Aan het einde van elke maand krijgt hij een overzicht van de gewerkte uren en zijn loon. Hieronder staat zo een overzicht:

Loon	Bedrag per maand
20-urige werkweek	f 2.800,-

- 1p 31 Bereken hoeveel Ray per uur verdient als klusjesman in de bouw.

.....

.....

Elke dag bezoekt hij de facebookpage van Korsou Tín Trabou om te kijken of er geen geschikte vacature is voor hem.
Op een dag ziet Ray de volgende vacature staan:

- 3p **32** Kruis hieronder aan of de beweringen juist of onjuist zijn.

Bewering	Juist	Onjuist
Een vacature is een onbezette arbeidsplaats.		
Bezette arbeidsplaatsen en vacatures vormen de totale vraag naar arbeid.		
Een vacature behoort tot de beroepsbevolking van een land.		

- 2p **33** Ray solliciteert en krijgt de baan als Event Manager. Hij tekent een arbeidsovereenkomst met zijn nieuwe werkgever.
Daarin staan onder andere zijn primaire- en secundaire arbeidsvoorwaarden.
→ Noteer een voorbeeld van een primaire- en secundaire arbeidsvoorwaarde.

primaire arbeidsvoorwaarde:

secundaire arbeidsvoorwaarde: